

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ СИСТЕМИ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ НА СТАН ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ М. СУМИ

Сміянова О.І., Потапова А.О., студ.

СумДУ, кафедра соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я

Реформування системи охорони здоров'я в Україні є одним з пріоритетів сучасної соціальної політики та невід'ємною складовою соціально-економічних перетворень української держави в цілому, про що наголошено у Програмі економічних реформ на 2010-2014 роки.

Головною метою реформи медичного обслуговування є поліпшення здоров'я населення, забезпечення рівного й справедливого доступу усіх громадян до медичних послуг належної якості. Програма, інші стратегічні документи визначають шляхи та механізми реформ, а саме: структурну реорганізацію галузі, розмежування медичної допомоги між рівнями (первинним, вторинним та третинним); оптимізацію ліжкового фонду.

Метою дослідження було проаналізувати реальний вплив діяльності лікувально-профілактичних закладів на стан здоров'я населення міста Суми.

Завдання дослідження: проаналізувати основні показники стану здоров'я населення м. Суми; вивчити забезпеченість лікарями і лікарняними ліжками міських закладів охорони здоров'я; оцінити діяльність лікувально-профілактичних закладів м. Суми за показником фактичного числа відвідувань пацієнтами лікарів поліклінічних відділень; проаналізувати показники навантаження роботи лікарів стаціонарів у період найвищого рівня госпіталізації; вивчити ефективність використання ліжкового фонду в лікувальних закладах; проаналізувати реальний вплив існуючої системи медичної допомоги міста на показники стану здоров'я. Дослідження було виконане за допомогою статистичного, аналітично-інформаційного методів, методу експертних оцінок та описового моделювання.

Нами були проаналізовані медико-демографічні показники населення м. Суми, рівні захворюваності, первинної інвалідності та була досліджена діяльність амбулаторно-поліклінічних та стаціонарних закладів міста з позицій виконання ними нормативних в період їх максимального навантаження (січень-березень).

Дослідження показало, що суттєвого позитивного впливу існуючої нині системи медичної допомоги на здоров'я населення м. Суми не виявлено. Спостерігаємо парадоксальне явище – в останні роки при зростанні числа лікарів в місті не досягнуто суттєвого зниження показників смертності та захворюваності населення. Зросли рівні захворюваності хворобами системи кровообігу, особливо гіпертонічною хворобою; злоякісними новоутвореннями і психічними хворобами; зросла смертність від туберкульозу; вищими за обласні залишаються рівні первинної інвалідності. Одночасно з погіршенням здоров'я людей в системі медичної допомоги в останні 10 років відбувалися два протилежні процеси – зростання числа лікарів (на 23,5 %) і зменшення числа ліжок (на 34,3 %).

На основі дослідження можна зробити висновок, що потреби в зростанні числа лікарів не було, оскільки в період максимальної завантаженості в січні - березні 2011 р. лікарі амбулаторно-профілактичних закладів виконували нормативну функцію лише на дві третини. У сімейних і дільничних лікарів це виконання сягнуло 94,6%, у «вузьких» фахівців ледве перевищило половину, а в стаціонарах лікувальних закладів функція була виконана на 60,3 %. Аналіз використання ліжкового фонду міста продемонстрував, що показники зайнятості ліжка в останні роки є нижчими за обласний та державний показники (в 2011 р. вона зменшилась до 313,2 дн., обласний показник – 319,6 дн., Україна – 326,9 дн.). Проведене дослідження підтверджує обґрунтованість напрямку реформування медичної галузі на основі пріоритетності первинної ланки медичної допомоги шляхом розвитку інституту сімейних лікарів.